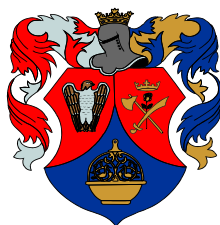

RUZSA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

2024. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSE

INDOKOLÁS

Magyarország 2024. évi központi költségvetéséről az Országgyűlés a 2024. évi LV. törvénnyel döntött. Az önkormányzatok általános működtetésének és ágazati feladatainak támogatására igényelhető fajlagos támogatási összegek jóváhagyásra kerültek. Az önkormányzatok központi finanszírozása továbbra is alapvetően az önkormányzati feladatellátáshoz igazodó, feladatalapú támogatási rendszerben történik.

A költségvetési támogatások 2024. évre várható összege a 4. számú mellékleten jogcímenként megtalálható, ahol a 2023. évi költségvetés szerinti támogatás adatai is szerepelnek az összehasonlítás biztosítása érdekében.

A 2023. évi infláció hatása érezteti hatását Önkormányzatunk 2024. évi költségvetésében is. A minimálbér és garantált bérminimum 15 és 10%-os emelése következtében a dologi kiadások 5,3%-kal haladják meg a 2023. évi értékeket.

Az államháztartási törvény előírja, hogy az önkormányzat költségvetése tartalmazza:

- az önkormányzat költségvetési bevételeit és költségvetési kiadásait működési bevételek és működési kiadások, felhalmozási bevételek és felhalmozási kiadások, kiemelt előirányzatok és kötelező feladatok, önként vállalt feladatok és államigazgatási feladatok szerinti bontásban,
  - az önkormányzat által irányított költségvetési szervek költségvetési bevételi előirányzatait és költségvetési kiadási előirányzatait kiemelt előirányzatok, kötelező feladatok, önként vállalt feladatok és államigazgatási feladatok szerinti bontásban,
  - a költségvetési egyenleg összegét működési bevételek és működési kiadások egyenlege és a felhalmozási bevételek és a felhalmozási kiadások egyenlege szerinti bontásban,
    - a költségvetési hiány belső finanszírozására szolgáló, a 6. § (7) bekezdés a) pont ab) és ac) alpontja szerinti finanszírozási bevételi előirányzatokat,
    - költségvetési hiány külső finanszírozására vagy a költségvetési többlet felhasználására szolgáló finanszírozási bevételi előirányzatokat és finanszírozási kiadási előirányzatokat,
    - a költségvetési év azon fejlesztési céljait, amelyek megvalósításához a Stabilitási tv. 3. § (1) bekezdése szerinti adósságot keletkeztető ügylet megkötése válik vagy válhat szükségessé, az adósságot keletkeztető ügyletek várható együttes összegével együtt,
    - a Stabilitási tv. 3. § (1) bekezdése szerinti adósságot keletkeztető ügyletekből és az önkormányzati garanciákból és önkormányzati kezességekből fennálló kötelezettségeit az adósságot keletkeztető ügyletek futamidejének végéig, illetve a garancia, kezesség érvényesíthetőségéig, és a Stabilitási tv. 45. § (1) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján kiadott jogszabályban meghatározottak szerinti saját bevételeit, és
    - a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos hatásköröket, így különösen a Mötv. 68. § (4) bekezdése szerinti értékhatárt, a finanszírozási bevételekkel és a finanszírozási kiadásokkal kapcsolatos hatásköröket, valamint a 34. § (2) bekezdése szerinti esetleges felhatalmazást.
- A költségvetésben elkülönítésre került az évközi többletigények, valamint az elmaradt bevételek pótlására szolgáló általános tartalék és céltartalék.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény 111. § (4) bekezdése előírja, hogy az önkormányzat költségvetési rendeletében – külső finanszírozású – működési hiány nem tervezhető.

A fenti előírások figyelembevételével készítettük el az önkormányzat 2024. évi költségvetését, melyben az önkormányzati bevételek és kiadások összeállítása során a hatékony és gazdaságos feladatellátás költségvetési feltételeinek megteremtésére törekedtünk.

Bevételek számbavétele 2024. évre

Önkormányzatunk központi költségvetési támogatásból származó bevétele az előző évi bevételénél 10 %-kal magasabb szinten tervezhető, melynek már része a minimálbér és a garantált bérminimum emeléséből adódó többletköltség finanszírozása is, továbbá a pedagógusok illetményemeléséhez kapcsolódó támogatás is.

A központi költségvetésről szóló törvény alapján a Ruzsai Közös Önkormányzati Hivatal működéséhez biztosított költségvetési támogatási összeg a fenntartó önkormányzatok lakosságszamarányában megosztva, az egyes önkormányzatok iparüzési adóerőképesége szerint kerül kiegészítésre. Pusztamérges Községi Önkormányzatnak 5.492 eFt, Öttömös Községi Önkormányzatnak pedig 9.945 eFt hozzájárulás-fizetési kötelezettsége mutatkozik.

A családsegítési és gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat a Ruzsai Gondozási Központ Ruzsa, Pusztamérges és Öttömös községekben látja el. Ehhez Öttömöst 942 eFt, Pusztamérgest 2.083 eFt hozzájárulás-fizetési kötelezettség terheli 2024. évben.

A Nemzeti Foglalkoztatási Program keretében történő közfoglalkoztatáshoz a Ruzsai Hétszínvirág Óvoda és Bölcsőde vonatkozásában 2 fővel tervezhetünk 2024-ben. Az óvodánál a takarításban, konyhai kisegítői feladatokban nyújtanak segítséget a közfoglalkoztatottak.

Az Önkormányzatnál az előző évekhez hasonlóan a földút karbantartási mintaprogram mellett a parkok, közterületek gondozására, az önkormányzati és intézményi épületek takarítására tervezünk közfoglalkoztatást.

Az intézményi működési bevételek 2024. évi tervezésénél a 2023. évben realizált bevételeket és az ellátottak létszámának alakulását vettük figyelembe. A képviselő-testület által időközben tervezett térítési díj emelési döntések betervezésre kerültek.

2024. évre 45.000 eFt iparüzési adóból felhasználható önkormányzati bevétellel számolunk.

A rendelet adómentességet biztosít azoknak a vállalkozóknak, akiknek iparüzési adó alapja nem éri el az 500 eFt-ot. Az előző évi adatokat figyelembe véve 2024. évre várhatóan 200eFt iparüzési adó megfizetésére biztosít mentességet az önkormányzat, mely lényegében közvetett támogatásnak minősül.

A kommunális adó rendelet az önkéntes tűzoltóknak és a polgárőröknek állapít meg adómentességet, melynek várható összege 213 eFt.

A 2024. évi költségvetés fejlesztési célra jelentős támogatási bevételekkel nem számol, a TOP-PLUSZ Belvíz kezelésért és Okos falu című projekt keretében a támogatási összegek 100%-a 2023. évben megérkezett, megvalósításuk 2024-2025. évre várható. Az Önkormányzat folyamatban lévő pályázatait tételesen megvizsgáltuk, az Európai Unió támogatással megvalósuló projektek kiadásait és bevételeit a *9. számú mellékleten* mutatjuk be, azokból a Ruzsa, Szent István út 2. járóbeteg szakrendelő felújítása 2023. évben megvalósult.

A *6. számú mellékleten* a többéves kihatású feladatok tervezett költségei ismertetésre kerültek.

A pénzmaradvány igénybevétel tervezett összege a költségvetésben 414.302 e Ft-ot tesz ki, jelentős a már befolyt pályázati támogatási előlegekből még fel nem használt összeg (TOP-PLUSZ projektek pénzmaradványa 241.841 e Ft), (működési célra 59.906 eFt, fejlesztési célra 226.251 eFt), melyet pénzmaradványként figyelembe vettünk a költségvetésben.

Ruzsa-Öttömös közös mezei őrszolgálat működtetésével kapcsolatban támogatási bevétellel nem számoltunk 2024. évben.

Összességében az Önkormányzat 2024. évre tervezett bevételei 1.179.788 eFt-ot tesznek ki és a tervezett kiadás – a tartalékokkal együtt szintén 1.179.788 eFt. Az Önkormányzat költségvetése egyensúlyban van, hiányt, illetve többletet nem tartalmaz.

Kiadások számbavétele 2024. évre

Önkormányzati szinten összesítve a költségvetés 2024. évi kiadásainak közel 70 %-át az intézményfenntartási és -működtetési (bér, járulék, dologi) kiadásai teszik ki.

Az önkormányzat által folyósított ellátások (települési és egyéb támogatások), valamint az ösztöndíj támogatás együttesen 2,4 %-ot jelentenek. A működési célú támogatások, pénzeszköz átadások, működési célú kölcsön nyújtások aránya 1 %-ra csökkent, mivel a Központi orvosi ügyelet megszűnésével csökkent a Homokháti Többcélú Társulás részére fizetendő működési hozzájárulás is.

A 2024. évi kiadásokból 5.191 e Ft-ot fejlesztésre, 234.855 eFt-ot beruházásokra tervezünk, melynek 90 %-át a TOP Plusz projekt (belvízkezelés és okos falu) keretében létrejövő beruházások adják, 1,3 %-át visszatérítendő lakáscélú támogatásként tervezzük nyújtani. Az Önkormányzat költségvetési főösszegén belül a tartalékok aránya 3 %.

Továbbá 1,4 %-ot az előző évi állami támogatás megelőlegezés elszámolásával kapcsolatos kötelezettség tesz ki. Az önkormányzati szintű összesített költségvetés kiadásai a rendelet-tervezet 3. számú mellékletén szereplő költségvetési mérlegben is bemutatásra kerülnek, mérlegszerűen szembe állítva a bevételeket a kiadásokkal.

Intézményi kiadások tervezése:

2023. december 1-től a minimálbér havi 232.000,- Ft-ról 266.800,- Ft-ra, a középfokú végzettséget, illetve a középfokú szakképzettséget igénylő munkakörök esetében alkalmazandó garantált bérminimum havi 296.400,-Ft-ról 326.000,- Ft-ra nőtt. A közfoglalkoztatottak esetében alkalmazandó minimális bér havi összege 100.000,- Ft-ról 133.400,- Ft-ra nőtt.

A köztisztviselői illetményalap 2024. évre – a Ruzsai Közös Önkormányzati Hivatal létrehozó három önkormányzat polgármester egyeztetése alapján – 38.650,- Ft és teljesítményértékelés, minősítés alapján kerülhet sor a köztisztviselők illetményének eltérítésére, vagy személyi illetmény megállapítására, mellyel az előzetes vezetői egyeztetések alapján a költségvetésben számoltunk.

A közalkalmazottakra vonatkozóan megállapítható, hogy a minimálbér és a garantált bérminimum bruttó 294.600,- Ft, illetve bruttó 326.000,- Ft-ra történő emelkedése az alap- és középfokú, valamint a felsőfokú végzettségű közalkalmazottak esetében is meghaladja a közalkalmazotti bértáblában meghatározott bért.

Az előző években ágazatonként eltérő szabályozással bevezetett közalkalmazotti illetménypótlékok továbbra is biztosítottak. A bölcsődei szakdolgozók bölcsődei pótlékra, a szociális ágazatban foglalkoztatottak szociális ágazati és kiegészítő összevont pótlékra jogosultak.

Az óvodai szakdolgozók bére a pedagógusok új életpályájáról szóló törvény és végrehajtási rendeletei alapján új bértábla alapján került betervezésre, melyen belül továbbra is esélyteremtési illetményre és a dajkák további illetménypótlékra jogosultak.

A közművelődési területen foglalkoztatott közalkalmazottakat kulturális illetménypótlék és területi pótlék illeti meg.

Teljesítményösztönzési keretként minden intézménynél betervezésre került az előző évi keresetbe tartozó juttatások bázis előirányzatának 2 %-a. A költségvetésben a kulcsszámváltásból eredő illetményemelésekkel, az esedékes jubileumi jutalmakkal számoltunk.

A szociális ágazati pótlék és esélyteremtési illetmény rész fedezetére év közben (havonta) kiegészítő támogatást biztosít az állami költségvetés, ennek várható összegével a költségvetési bevételek között számoltunk.

A közalkalmazottak étkezési hozzájárulását korábban a Képviselő-testület havi 12.000.- Ft/fő, összegben határozta meg, melyet Széchenyi pihenőkártya formájában biztosítanak az intézmények. Az idei évben is ezzel a keretösszeggel számoltunk.

A béreket terhelő foglalkoztatói járulék (szociális hozzájárulási adó) mértéke 2024. január 1-től 13 %. A Nemzeti Közfoglalkoztatási Program keretében alkalmazottak bére után 6,5 % szociális hozzájárulási adót kell fizetni.

A Ruzsai Közös Önkormányzati Hivatal létrehozására vonatkozó megállapodásban foglaltak szerint került megtervezésre a hivatal költségvetése, melyben az előzetesen egyeztetett módosítási javaslatokat is figyelembe vettük. A Ruzsai Közös Önkormányzati Hivatal köztisztviselői álláshelyeinek száma összesen 20,5 fő (melyből 1 fő jegyző, 1 fő aljegyző, 3 fő Öttömösi Kirendeltség köztisztviselője, 5 fő Pusztamérgesi Kirendeltség köztisztviselője, 10,5 fő pedig Ruzsa székhely köztisztviselője).

A rehabilitációs járulék fizetési kötelezettség ez évben terheli az intézményt, annak ellenére is hogy 1 fő részmunkaidős megváltozott munkaképességű személy foglalkoztatásával terveztünk.

Az intézmények működési költségeinek alakulását a 2. számú melléklet tartalmazza.

Az Önkormányzat közfoglalkoztatási terve a 2023. évről áthúzódó programokon felül a földutak karbantartására földút mintaprogramot, az önkormányzati intézmények feladatellátásának segítésére, a közterületek gondozására hosszabb idejű közfoglalkoztatási programot tartalmaz. 2024. év során.

Az Önkormányzat 2023. november 2-től hatályos települési támogatásokról szóló rendeletében szabályozott támogatási formák igényelhetők 2024. évben. A jogszabályi előírásoknak megfelelően kötelezően rendkívüli települési támogatást, valamint egyéb települési támogatást az alábbi jogcímek alapján biztosít az Önkormányzat:

- a) Születési támogatás
- b) Nevelési-oktatási támogatás
- c) Megélhetési támogatás
- d) Lakhatási támogatás
- e) Időskori támogatás
- f) Temetési támogatás

A helyi civil szervezetek támogatására 7.000 eFt-os Civil keret került elkülönítésre a költségvetésben. E keretből az Önkormányzat olyan szervezeteknek nyújt támogatást, amelyek a kötelező feladatainak ellátását segítik, különösen az ifjúsági és sport tevékenység, a közrend és közbiztonság fenntartása terén.

Fejlesztési, felújítási feladatok

Az Önkormányzat beruházási célú projektjei közül a Magyar Falu program keretében támogatott vásártérre vezető járda kivitelezése és az Okos Falu projekt keretében történő beruházások ez évben várhatóan befejeződnek.

Felújítási célként saját forrásból történő finanszírozással szerepel a Ruzsa, Tanya 841. szám alatti ingatlan (4 szolgálati lakás) tető szerkezetének rekonstrukciója.

Önkormányzati saját forrás terhére biztosítjuk az intézményeknél szükségessé vált eszközbeszerzéseket, melynek egy része már az I. negyedévben szükséges (a konyha iroda helyiségebe monitor, gondozási központhoz kerékpár beszerzése, stb).

A beruházások és felújítások az önkormányzat költségvetésének címrendjén belül (1. számú melléklet) és az intézmények költségvetésének címrendjén belül (2. számú melléklet) a Felhalmozási költségvetés résznél szerepelnek.

Továbbra is biztosított a Képviselő-testület helyi lakáscélú támogatásokról szóló rendelet alapján lakás vásárlás, felújítás támogatására keret, melynek előirányzata 2024. évre 15.000 eFt.

Az Önkormányzat önként vállalt feladatai

Az önként vállalt feladatok költségvetése az önkormányzati és intézményi költségvetéseken belül elkülönítve szerepel.

Az önként vállalt feladatok bevételeinek és kiadásainak alakulása:

Megnevezés	2023. évi terv	2024. évi terv
	ezer Ft-ban	ezer Ft-ban
Járóbeteg szakellátás		
Kiadás	44 515	45 589
Bevétel	37 000	32 730
Forráshiány	- 7 515	-12 859
Időskorúak nappali ellátása		
Kiadás	17 503	13 545
Bevétel	10 651	9 694
Forráshiány	- 6 852	-3 851
Tanyagondnoki ellátás		
Kiadás	20 590	22 874
Bevétel	17 424	20 248
Forráshiány	- 3 166	-2 626

Mezőőri szolgálat		
Kiadás	15 102	16 960
Bevétel	11 682	1 080
Forráshiány	- 3 420	-15 880

Összességében megállapítható, hogy az Önkormányzat 2024. évi költségvetés tervezete – körütekintő gazdálkodás mellett (a megemelkedett személyi, dologi költségek miatt) – biztosítani tudja a feladatellátást.

Működési célú tartalék 9.000 eFt, a polgármester rendelkezésére bocsátott működési céltartalék 1.000 eFt, a projektek működési céltartaléka 12.242 eFt.

A fejlesztési céltartalék 25.000 eFt, a polgármester rendelkezésére bocsátott fejlesztési céltartalék 1.000 eFt. A tartalékok felhasználását körültekintően kell ütemezni.

Az előző évek pénzmaradványnak és a költségvetésben szereplő projektek támogatási előlegének köszönhetően az Önkormányzat likviditási helyzete stabil. A tartalékként kezelt előirányzatok az évközi többlet igények és kieső bevételek forrásául szolgálnak.

Ruzsa, 2024. február 13.

Masa-Földi Anita
jegyző